Ч. 23 Неділя 30 січня (11 лютого) 1900. Рік X

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за вложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(До ситуациї. — Угодові конференциї. — Страйк углекопів. — Вісти з Хіни. — Полудневo-африканьска війна).

Як віденьскі часописи доносять, запросив до себе президент міністрів др. Кербер в послідних днях послів з ріжних сторонництв парляментарних і нараджував ся з ними о ситуациї політичній, о скорім скликаню ради державної та випитував ся їх о відносини які істнують в поодиноких коронних краях. Між запрошеними були посли: Кафтан, Яворский, Ґрабмайр, Пферше і Штайнвендер. — На вчерашнім засіданю угорского сойму вела ся дальша дускусия над буджетом. Між иншими забрав голос і президент міністрів Сель та висказав свої погляди на політику національну. Заявив, що есть приклонником безоглядної справедливости, однако признає потребу удержаня під кождим услівем одноцільности угорскої держави. За ту бесіду устроїло міністрови ліберальне та правительственне сторонництво велику овацию, висказавши ему на своїм засіданю подяку. Відтак сторонництво ухвалило голосувати за всіми позициями буджету.

На численних робітничих зборах, які відбули ся в страйковім ревірі, принято однодушно резолюциї похваляючі становиско робітничих делеґатів в мировім уряді. Резолюция каже дальше, що заява правительства не є достаточною підставою до закінченя страйку, бо домагає ся від робітників, аби супротив малих концесий відступили від своїх жадань. Робітники обстають при жаданю 8 годинного часу праці і ані підвисшенем платні, ані иншими підрядними концесиями не дадуть ся намовити до залишеня того жаданя. Мировий уряд знов збирає ся нині в Тішині.

Вість про смерть хіньского цїсаря не справдила ся. Єго навіть не скинено з престола і ціла двірска революция скінчила ся іменованєм наслідника престола. В віденьских дипльоматичних кругах говорять що намірена цїсаревою-вдовою детронізация не наступила з причини, що заступники держав виступили против наміру цїсаревої з енерґічним протестом. Цїсарева мусїла вдоволити ся лише іменованєм наслідника, подаючи за мотив бездїтність короля. В згаданих кругах потверджують також, що Росия не лиш не мала найменшої участи в пляні цїсаревої реґентки, але противно, російске правительство дало перше товчок до спільної акциї держав. Заступники держав в Пекіні надіють ся, що на будуче такі події будуть неможливі.

Про похід Булера на Ледісміт, бюро Райтера доносить: ґенерал Булер зачав в понедїлок скорий марш на Ледісміт. О годині 7 рано армати англійскої маринарки розпочали сильний огонь, а відтак 3 баталіони піхоти і 16 батерий артилерії виконали удани атак на головний корпус Бурів в напрямі до Бракфонтен. О 11 годині Бури зачали канонаду і викинули кілька куль на анґлійску піхоту. В годину пізнійше Булер вислав до борби праве крило, котре стояло близько моста на Туґели. Відділи того крила виконали сильний атак під охороною страшного огню артилерії і удержали ся в занятих позициях. Відтак вирушили до борби головні анґлійскі сили. О 11 годині Анґлійцї заняли високий горб Кранцкльоф. Ві второк рано зачало ся дальше бомбардоване ворожих позиций, причім Анґлійці висадили у воздух віз з амуницию Бурів. Того самого дня Бури хотіли прогнати Анґлійців з занятих позиций, але ті одержавши поміч, відбили атак. Анґлійцї посувають ся здовж ланцуха гір, що тягне ся від занятого ними горба.

Новинки.

Львів дня 10-го лютого 1900.

Редакция і адміністрация „Народної Часописи" містить ся тепер в бюрах „Gazet-и Lwowsk-oї" в камениці ч. 12 улиця Чарнецкого на II-ім поверсї і туди треба адресувати всякі письма.

— **Справа підмоги угорских Русинів.** Pest. Lloyd доносить, що дня 12-ого с. м. мають відбути ся в Мункачеві на Угорщині річні збори комітету, котрий займає ся справою підмаганя

---

19)

Передрук заборонений.

ДОНЬКА КОРОЛЯ ЄГИПЕТСКОГО.

Історична повість Юрия Еберса

(Авторизований переклад з шіснайцятого німецкого виданя.)

Переклав Кирило Вербин

(Дальше).

— Та щож би они хотіли зробити твому батькови? — спитав Дарій. — Преці знають, що месть Камбізеса....

— Я лиш то знаю — повторив Бубарес — що етіопскі вояки мають сеї ночи обступити двір Родопіси, де побуває і твій батько. Я сам допильнував того, щоби до їх возів позапрягано коні і чув дуже добре, як вісрник наслідника престола сказав до сотника Пентавра отсї слова: А слухай добре і май на все око, кажу обступити дім Родопіси, щоби він задними дверми не втік. Коли буде можна, то не відбирайте ему житя, а убийте его хиба, коли би ставив опір. Коли его живцем приведете до Саіс, то дістанете двайцять обручок золота [1]).

— Чи би то дійстно розходило ся о мого батька?

— Ніколи в сьвіті! — відозвав ся Дарій.

— Ніхто не знає — сказав Бубарес зтиха — в сім краю все можливе.

— Як довго треба їхати жвавим конем до Навкратіс?

— Три години, коли кінь видержить а Ніль не дуже високо залиє гостинець.

— То я там стану за дві.

— Я поїду з тобою! — відозвав ся Дарій.

— Ні, ти мусиш з Зопірусом тут лишити ся, для оборони Барт'ї. Накажи нашим слугам, щоби були готові.

— Але Ґіґесе...

— Ти лишиш ся тут і оправдаєш мене перед Амазісом. Скажеш ему, що, ну, що мене голова і зуби болять і я не можу бути на пирі; чуєш? Я поїду на нізейскім кони Барт'ї; — а ти Бубаресе, поїдеш за мною на кони Дарія; правда, ти менї его позичиш, брате?

— Дав би тобі й десять тисячів, колиб їх мав.

— А ти знаєш дорогу до Навкратіс, Бубаресе?

— Як власні очи!

— Ідиж Даріє та прикажи нехай сїдлають твого коня і Барт'євого! Злочином було би зволїкати! Бувай здоров Даріє, може й на віки! Стережи Барт'ю! Бувай здоров!

Глава осьма.

Ще дві години було до півночи, коли крізь отверті вікна дому Родопіси неслась весела гутірка і виходило ясне сьвітло.

Нині був стіл старушки в честь Крезуса особливо богато прибраний.

На подушках у вінцях з осикових галузок і рож лежали знакомі нам гості Родопіси: Теодорос, Ібік, Фанес, Арістомах, торговельник Теопомпос з Мілету, Крезус та ще кількох инших мужчин.

— Оттаке то; сей Єгипет — говорив різбар Теодорос — виглядає в моїх очах, як та дївиця, що має золоті черевики, і мимо того, що они так еї тиснуть, що аж еї ноги болять, она не хоче їх здоймити, хоч перед нею стоїть пара красних і вигідних сандалів, котрі потребує лиш взяти на ноги, щоби відразу порушати ся свобідно і без примусу.

— Ти хочеш сим сказати, що Єгиптияни держать ся твердо своїх старосьвітских звичаїв і обичаїв? — спитав Крезус.

— А вжеж — відповів різьбар. — Ще двіста літ тому назад був Єгипет безперечно найпершим краєм в сьвіті. Єго штука і его наука перевисшали все, що ми могли зділати. Ми підглянули їх, як они що роблять, усовершили, дали мертвим формам свободу і красу, не держали ся ніякої визначеної міри, лиш взірця природи і тепер перевисшили далеко наших учителів. Як же то могло стати ся? —

---

[1]) Річ певна, що за часу Перзів, отже й в часї сеї части нашої історії в Єгипті не вибивано гроший. Золото і срібло відважувано і уживано в формі обручок. На многих памятниках видко, як люди, що купують якісь товари, відважують за них золото а инші знов платять свою дань золотими обручками. Ще за часів Птолемеїв, котрі вже вибивали богато гроший, уживано таких обручок до виплати.

угорских Русинів, котрі вже дуже підупали а котрих лихва в горах майже вже зовсім з'їла. Предсідателем на тих зборах буде епископ Фирцак, а крім того будуть в тих зборах брати участь посли до угорского парламенту з дотичних комітатів, старші жупани, репрезентациї громад і яких сто руско-католицких сьвященників. Що ті збори мають бути важні, вказує згадана ґазета на то, що міністерство справ внутрішних, міністерство просьвіти, міністерство торговлі і міністерство справедливости, висилають по одному свому представителеви, щоби розглянути ся в нужді дотичних сторін в береґскім комітаті. Учасники тої подорожи в ціли розсліду нужди межи угорскими Русинами виїхали вчера вечером з Будапешту. Отакі збори і така подорож репрезентантів найвисших властий здала би ся дуже й в наших горах, почавши від Косівщини аж до Лемківщини, а може би відтак нашим людям в горах лекше жило ся.

— **Нова бібліотека імени Баворовских** буде незабаром отворена у Львові для прилюдного ужитку. Ся бібліотека має 18.000 томів книг і брошур, близько 1000 рукописий, около 300 документів і актів, вкінци різні картини та колекції ґравюр.

— **Огні.** З Богородчаньского пишуть: Д. 3 с. м. згоріла в Ресільній (коло Солотвини) хата і стайня Федора Коропецкого. Шкода значна і необезпечена. Огонь вибух в стайни о 6 год. вечером, а причина була така: Коли Федор з сином, що мав на другий день вінчати ся, пійшли до „княгині" Федориха вложила в ліхтарню маленький каганчик нафтовий (званий „настунька") і пійшла до стайні напоїти телицю. Тут положила ліхтарню на солому, а сама подала воду телици. Ліхтарня звернула ся, нафта вилилась на солому і почала горіти. Жінка, перепуджена, до того ще троха тупоума, вхопила з цебром воду і почала водою заливати огонь. Розуміє ся, нафта ще дужче почала горіти, а солоки повно було в стайни. Тогді жінка взяла гасити огонь руками і сильно попарилась, а коли вже огонь почав сильно ширити ся, она вибігла із стайні, вбігла в хату і в страху вхопила дві курки на руки тай сіла на припічку і аж тогді почала кричати. Огонь в одній хвили огорнув стайню і хату, злучені з собою дахом. Коні і телиця в стайни згоріли, а певно і баба була би згоріла, як би не командант стациї жандармерії в Солотвині, Цвинар, котрий по хвили надійшов і узрів бабу з курками на припічку. Сіни вже горіли і повно в них було огню. Жандарм не надумуючись, вскочив у огонь, викинув бабу крізь вікно і сам за нею вискочив але дістав кілька знаків від попареня і стратив пера на капелюсі. Також его заходови і енергії місцевого коваля Гуменяка удало ся при помочи сикавки громадскої (котру Гуменяк дуже скоро своїми кіньми привіз до огню і вправно нею правив) в короткій хвили огонь угасити, хоч сусідна хата, ледви 2 метри віддалена, починала вже горіти.

— **Померли:** Андрій Шахнович, професор станиславівскої ґімназиї, діяльний член руско народних товариств, в Станиславові дня 5 с. м. по довгій і тяжкій недузі в 34 році житя, позишаючи вдову з сиротами; — о. Григорий Лонкевич, парох в Чехах коло Бродів, дек. олеського, дня 7 с. м. в 59-ім році житя а 30-ім сьвященьства.

Господарство, промисл, торговля, ґиґієна і вихованє.

Ради господарскі.

— Коротка наука о навозах (VII.) Крім обірника і тих навозів, так сказати би природних, про котрі вже була бесіда, суть ще й штучні або купні навози, звані також побічними навозами, бо головним навозом позістане все таки обірник. Ну спитаєте може: А чи то конче треба тих штучних або купних навозів? Атже якось люди давнійше обходили ся без них і добре було.— Що було давнійше, то не тепер, а по нас ще буде инакше. Нині стало людий богато а земли мало. Господар що жне лиш з земли, добуває з неї зерно та приховує на ній худобину, а то все продає, вивозить. З зерном вивозить він також і потас (калї) та фосфоровий квас з своєї землї, отже на его ґрунті робить ся чим раз менше тої важної поживи для нового збіжа. Треба єї звідкись взяти. Та звідки? Обірнику у него мало а в нім ще менше тої поживи, бо вивіз єї з зерном, отже хоч би й гноїв поле обірником, то все-таки то ему не поможе нічого. Нема иншої ради, лиш треба брати ся до штучного навозу. Біда научила того і показало ся, що наука була добра. Але все-таки обірник позістане головним навозом, бо він має в собі всі части ростинної поживи, огріває землю, робить єї пухкою і поправляє єї, а штучний навіз того всего не зробить, лиш дасть одної якоїсь поживи в більшій скількости. Длятого то штучні навози називають ся побічними і мають найбільшу вартість побіч обірника.

— Де чути бите серця у домашних зьвірят? У більших домашних зьвірят, коли; они здорові, можна почути бите серця лиш з лївого боку грудий і то досить невиразно. Щоби почути бите, треба покласти руку долонею з лївого боку по зад лопатки на ребра. З правого боку дає ся чути бите серця лиш тогди, коли они горі. У понеших зьвірят чути бите з обох боків, бо у них серце більше по середині. Нерівне, неправильне бите серця есть ознакою загального сильного стану хоробливого. Коли бите серця чути сильно і виразно, то есть се знак якогось ослаблення.

— Карафіоли призначені до ґрунту, іменно же ранні сїє ся вже під конець лютого в скрини, відтак пересаджує ся молоденьку розсаду, а щоби она добре навикла до отвертого воздуха, треба скриню часто отвирати і провітрювати. З початком мая треба молоді ростинки пересаджувати на 60 центим. далеко в ґрунт. В серпни суть вже карафіоли до ужитку.

— Ростини вазонкові треба тепер часто виставляти на сьвіжий воздух перед отверте вікно. Також треба вибирати собі догідну пору, щоби їх добре очистити. Ростини треба обмити з пороху, добре скропити, повідтикати дірки у вазонка, щоби вода могла добре ними спливати; вазонки, коли потреба, треба обмити, галузки, що дуже вигонили, повідтинати, фуксиї і ґеранії треба попритинати...

Лиш тим способом, що учитель, змушений неумолимими законами, мусів остати ся на давнім місци, а ми після сил і охоти могли поступати дальше на широкім шляху штуки.

— Як-жеж можна змушувати артиста, щоби він своїм творам надавав рівномірний вид, коли они завсїгди щось иншого представляють?

— То дасть ся в сїм случаю легко пояснити. Єгиптияни ділять ціле людске тіло на $21\frac{1}{4}$ частий [2]) і після того вимірюють відношене поодиноких членів тіла. Тих чисел держать ся они кріпко а через то не зважають на висші вимоги штуки. Я сам предкладав Амазісови заклад, в присутности найпершого египетского різбаря, одного ерея з Теб, що напишу до мого брата Телекляса до Ефезу, по дам ему на египетский лад величину, відношення і поставу і разом з ним зроблю статую, котра буде виглядати як би зроблена одною рукою і з одного кусня, хоч Телеклес мав би зробити долішну часть в Ефезі а я горішну часть в Саїс в очах Амазіса.

— I ти би виграв твій заклад?

— Безуслoвно. Я вже й забираю ся до тої штуки; що правда, не буде то ніяке артистичне діло, так само як і яка небудь египетска статуа не заслугує на ту високу назву.

— А всеж-таки поодинокі різьби [3]), як на примір тота, яку Амазіс саме тепер посилає Поліклатесови в дарунку до Самос, суть знаменито виконані. Я навіть видів в Мемфіс статую, котрій має бути вже яких три тисячі літ, а котра представляє якогось короля, що вибудував велику піраміду, а котра під кождим взглядом викликала мій подив. З якою певностию оброблений незвичайно твердий камінь, як гарно викінчена мускулятура, іменно же груди, ніг і стіп, як розуминм показує ся всюди спосіб оброблення, як певно зазначені очерки, як совершенною показує ся також і в инших статуах гармонія черт лиця.

— Нема що казати. Що до рукодїля в штуці, значить ся, що до певности в обробленю самого навіть найтвердшого материялу, то Єгиптияни все ще не перенисщають, мимо своєї довгої застої. Ніяка грецка статуа не вигладжена так чудово красно як статуа Амазіса на подвірю палати. Але того свобідного витвореня, тої роботи Прометея, того вдохновеня душі в камінь, Єгиптияни ніколи не научать ся, доки не зірвуть зовсім зі своїм старим ладом що до форми. Самими пропорциями не осягне ся представлення внутрішного житя — ані навіть повабних змін тіла. Гляньте на тоті безчисленні статуи, що довгим рядом від трох тисячів літ уставлено коло палат і сьвятинь від Навкратиса аж до порогів Ніля. Всї они представляють мило поважних людий середних літ, а мимо того есть одна образом старика а друга має увіковічнити память королівского молодця. Воєнні герої, законодавці, кати і чоловіколюбці, всї они майже однаково виглядають, а ріжнять ся від себе хиба лиш величиною, котрою египетский артист хоче виразити могучість і силу, та лицем виконаним як би портрет.

— А всеж-таки — перебив ему Фанес — видів я межи тими портретами деякі прекрасні. До старших в Мемфіс, котрі, що правда, лиш мало хто з Греків може видіти, належать декотрі, що виглядають так, як би живі і здає ся як би мало ся перед собою їх живий взорець. Ти міг би подивити ся на тоті чудно виконані, повні виразу статуи.

Амазіс показував мені деякі з них — сказав на то різьбар і я признаю, що они заслугують на всяку похвалу, ба, що мені ледви чи удалоби ся щось ліпшого зробити, але нинішні египетскі артисти позістали далеко по заду поза своїми предками, хоч я видів і досить добрі з'ображення Амазіса і его попередників. Они гладші, але далеко не такі повні сили як старші діла штуки, а взагалі я не відкликую нічого з того, що сказав. Як я замавляю собі свій меч, так король замавляє собі статую. Заким майстер возьме ся до діла, знаємо оба наперед; скоро ми лиш точно подали ему довготу і ширину, що дістанемо, коли робота буде готова. — Як же міг би я виробляти згорбленого діда так само як підхоплюючого ся молодця, того що стає до бою на кулаки так само як того що біга о заклад, поета так само як борця? — Поставте Ібіка побіч нашого приятеля, Спартанця, і подумайте собі, щоби ви на то сказали, як би я того завзятого борця і того сьпівака що своїми піснями ловить за серце хотів представити з солоденькими мінами.

— А щож каже Амазіс на твої замітки о тій застої?

— Він жаліє над тим, але не чує ся досить сильним, щоби знести тоті старі обовязуючі правила сьвященників.

— А мимо того — відозвав ся Дельфієць — дав він значну суму на украшене нашої нової сьвятині, щоби — я тут кажу его власними словами — підпирати еллиньску штуку.

[2]) Се число, як і подану тут історию, розказує Діодор. Плято розповідає, що за его часів мусїли Єгиптияни після якогось закона робити свої статуи так само красними або й поганими, як тисяч або й більше літ перед тим. То само потверджують і памятники, хоч кожда доба мала свій артистичний стиль, котрий знатокови впадає в очи.

[3]) Тоті статуи з дерева представляли самого короля. Статуи, що представляли портрети королів, задержали ся в значнім числі аж до наших часів. Як високо стояла штука різбарства у Єгиптиян вже в часах будованя пірамід, може послужити доказом знайдена в Саккара деревлянна статуа т. зв. війта сільского, котра есть тепер в музею в ель-Ґізеґ коло Каіра. Тота статуа, як і друга, „писар", що знаходить ся в Люврі в Парижи, суть що до делікатности роботи і реалізму в способі представлення незрівнані.

ти і поприв'язувати до патичків. Коли би потреба, то можна вазонск пересипати а при тім повиловлювати і черваки, які були би у вазонку.

Всячина господарска.

— Спосіб на миши в стиртах. П. Осип Снядовский з Борок янівских зробив у себе практику що миши не держать ся в стиртах збіжа, коли на спід і помежи верстви накласти базнику або т. зв. хабзини (Sambucus ebulus). В стиртї, підстеленій хабзиною, в котрій було 200 кіп, показало ся, що ледви дві копи були трохи ушкоджені а впрочім миши і не рушили стирти. Годить ся робити і дальші проби з хабзиною.

— Брудні і затовщені ковніри від одїня можна очистити слїдуючим способом: Наскробати трохи звичайного мила і до і дати до того трохи сальміякового спіритусу. З того зробить ся мішанина подібна до сиропу. Тим милом треба натерти затовщений ковнїр від сурдута а відтак виполокати чистою літною водою.

— Щоби очистити лякерован предмети треба до звичайної оливи додати трохи муки і витирати тим лякерований предмет за помочию вовняного платка. Вся нечистота щезне а лякерови і позолоченю то не зашкодить.

Лїтература господарска.

— Landwirthschaftliche Geflügelzucht v. dr. B. Blancke in Oranienburg. Ціна 1 К. 20 с. Єсть мала, але важна книжочка, придатна особливо для наших учителїв і сьвящеників, бо учить не лиш як годувати дріб, але й як засновувати спілки на доробок з продажи дробу. У нас сьвященик і учитель з кількома господарями могли би майже в кождім селї завязати спілку для продажи дробу.

Переписка господарска.

I. К. 21: П. М. Кашуба з Глубічка вел. був так добрий, що прислав нам пояснене назви „чорне жито", за що ему тут складаємо подяку. Тепер можемо Вам дати пояснене на Ваше питане: „Чорне жито" (назви сеї ми доси не чули) єсть то само, що у нас називають загально „матка збіжева", „приспір" або „спориш". Єсть то рід грибка, котрий росте не лиш на житї, але й на травах іменно же на перійцї, пажитї аби дуріицї, стоколосї, лепіху і богато инших. Тота часть матки або спориша, яку звичайно видимо в колосї на місци зерна, а котра буває сїра, чорнява або фіолетова, зве ся сцїпнем. Скоро той сцїпень на весну упаде на землю, то з него виростають на тонесеньких стовпиках головки, в котрих суть т. зв. розроднї. Тоті розроднї суть як-раз в ту пору спілї, коли жито цвите. Отже коли вітер рознесе розроднї і такий хоч би один розродень впаде на цьвіт жита, то зачинає там рости і точить зародок жита а сам розрастає ся і творить маленькі нові розроднї. З розточеного цьвіту жита, тече тогди солодкий плин так звана медянка, а в ній єсть богато розродцїв спориша. Комахи їдять ту медянку, облїплюють собі нею писочки і ноги та переносять з нею розроднї на другі колоски і так заражують споришем друге здорове колосє. Наконець грибок що розріс ся вже в розточенім цьвітї твердне, цїпне і творить ся т. зв. цїпень або то, що вже звичайно називаємо споришем або маткою. В спориши єсть рід отруї (а здаєсь кілька родів, докладно ще не знаних) званої „ерґотин" (инша знов „екболїн"). Коли би хтось наїв ся спориш (хлїба з муки, в котрій богато спориш, тїста зі споришем), то насамперед зачнуть его пальцї в руках і ногах на самих кінцях, а відтак і цїле тїло свербіти і болїти і він дізнає такого вражіня, як колиб мурашки по нїм лазили; відтак ослабає, дїстає болю голови, шуму в ушах, відтак корчів особливо в руках і ногах а иноді і рід такого запаленя в суставах, що ноги або руки гниють і відпадають а наконець приходить смерть. Були часи, коли тота хороба проявляла ся як би яка пошесть в деяких краях іменно в 1577 р. в Гесиї, в 1588 на Шлеску, 1709 в Швайцариї, в 1770 і 1771 у Вестфалїї, де на 120 занедужавших ледви 5 відратовано; 1831 р. в Берлинї а в року 1855 і 1856 в Насав. Так само може й кожда товарина занедужати, коли наїсть ся трави зі споришем, а іменно корови тогди скидають плід. Отруя спориша, іменно той „ерґотін", дїлає сильно на роднї части, на утробу (від того мабуть пішла і назва: „матка збіжева"). Але та отруя єсть заразом і важним ліком, и. пр. в тяжких породах і в крвотоках утроби, і длятого продають еї в аптиках. З 1 кільо сьвіжих маток роблять трошки більше як 1 ґр. $(1_{.20})$ ерґотину звичайного, а менше як пів ґрама $(0_{.40})$ кристалїзованого. Отже здає ся, що декотрі жиди перевідали, що якась фабрика потребує маток до тої фабрикациї (а жиди, люди проворні і меткі, все зараз винюхають і уміють зі всего тягнути зиски), і длятого кинули ся збирати та скуповати то „чорне жито", про котре Ви питаєте.

Вісти господарскі, промислові і торговельні.

— Управа лену підупала значно не лиш у пас, але й на Шлезку, на Мораві та в Чехії, де здавен давна сіяно лен і були прядільні та фабрики виробів льняних. На зборах товариства осіб інтересованих управою лену і виробами льняними в Трутнові в січни, домагав ся директор Еммер, щоби правительство куповало насїнє для тих господарів, що хотять лен управляти, бо селяни при своїй біднотї не всилї купити собі доброго насїня лену. Секретар товариства др. Штайн звернув на то увагу, що у Франциї правительство платить від 1892 р. нагороду на лен по 70 до 130 франків від гектара і на ті премії видало від того часу півтретя міліона франків. Постановлено отже жадати в Радї державній і від мінїстерства рільництва правильної і достаточної запомоги. — Чи не зробити би так і нашим господарям. В першім рядї могло би заняти ся сею справою товариство „Сільский господар".

☛ Ціна подана в короновій валюті.

Ціна збіжа: Відень 8 лютого: Пшениця 15.50 17.70; жито 13.40 14.20; ячмінь 12.80 17.00; овес 10.50—12.50. — Тернопіль 3 лютого: пшениця 13 20—14.00; жито 10.60—11.00; ячмінь 10.0—10.60; овес 8.80—9.60; кукуруза (стара) 0.00—0.00; гречка 13.60—13.90. — Підволочиска 2 лютого: Пшениця 7·00—7·07; жито 5.30—5·50; ячмінь 4·50—5·90; овес 4·40—4·80; гречка 6·20—6·50; білий горох 6·00—7·40; сїмя конопельне 0·00—00·00; льнянне насїнє 00·00—12·00; просо 0·00—0·00. Все за 50 кільо зі стациї Підволочиска і Скалат. Росийский синий мак 18·00—21·50 зр. за 50 кільо.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 10 лютого. Вчера перед полуднем відбуло ся засїданє угодової конференциї в президиї ради мінїстрів під проводом дра Кербера. В засїданю взяли участь всї члени мирової конференциї для Чехії. Раджено над зміною виборчої ординациї до ческого сойму.

Прага 10 лютого. Narodni Listy доносять, що в понедїлок або ві второк прийде до окончного рішеня в угодових конференциях.

Льондон 10 лютого. Бюро Райтера доносить з головного табору Бурів: Бури стріляли вчера на панцирний поїзд, що їхав з Чівелї до Колєнзо. Поїзд, в котрім було 2000 анґлїйского войска треба було здержати.

Льондон 10 лютого. Анґлїйцї, що стояли на горі Моленспруїт мусїли покинути свої становища і вернули за ріку Туґелю.

Каїро 10 лютого. Ворохобня між египетскими войсками в Суданї прибирає значнїйші розміри.

Льондон 10 лютого. Вчера вечером розійшла ся поголоска, що цїла армія ґен. Булєра мусїла уступити поза ріку Туґелю.

— То красно з его сторони — сказав на то Крезус. — А чи будуть Алькмеонїди [4]) мати борзо тих триста талентів [5]), яких їм треба на докінчене сьвятинї? Як би я так був в давнім щастю, то я взяв би охотно на себе всї кошти будови, хоч мене твій недобрий бог, мимо всїх дарунків, які я єму зложив, дуже гірко ошукав. Коли я, бачиш, казав его спитати, чи маю розпочинати війну з Киросом, він менї відповів, що коли перейду через ріку Галїс, то буде знищена велика держава. Я повірив тому богови, позискав собі після его приказу дружбу Спартанцїв, і перейшовши через граничну ріку знищив дїйстно велику державу; але то не була медийско-перска держава, лиш моя власна бідна Лідия, котра тепер яко сатрапія Камбізеса, лиш з трудом навикає до независимости, до котрої непривикла.

— Ти несправедливо жалуєш ся на бога — відповів Фріксос, бо не его вина, що ти в людскій зарозумілости его висказ хибно собі витолкував. Він не сказав, „держава Перзів", лиш „держава" буде зруйнована через твою охоту до війни. Чому ти не спитав, котру державу він має на думцї? А чи він крім того не заповів тобі наперед поправдї судьбу твого сина і не сказав тобі, що він в день нещастя відзискає знову мову? А коли ти по упадку Сардеса просив Кироса, щоби тобі вільно було запитати в Дельфі, чи грецкі боги зробили то собі законом, щоби бути невдячними для своїх добродїїв, то Льоксіяс відповів тобі, що він хоче як найлїпше для тебе, але понад ним єсть ще хтось сильнїйший, неумолима судьба, котра вже твому могучому предкови [6]) наперед заповіла, що пятий по нїм, а тим був ти, вибраний на згубу.

— Така відповідь — перебив Крезус бесїдникови — була би менї потрібнїйша була в часї мого нещастя, як тепер. Була хвиля, коли я проклинав твого бога і его вискази, але відтак, коли я з властию і богатством стратив і лизунів та привик судити свої дїла власним осудом, то аж тогди я пізнав, що не Аполлон, але моя власна зарозумілість загнала мене в згубу. „Держава", що мала бути знищена, то прецї не могла бути моя, не велика держава могучого Крезуса, приятеля богів, непобідимого доси вожда! Як би якийсь приятель був на ту сторону двозначної ворожби звернув мою увагу, то я би був его висьміяв, а може, ба, таки імовірно, і укарав. Як той кінь бє лїкаря, що осмотрює его рани, щоби їх лїчити, так робить і деспот зі щирим приятелем, котрий осмотрює хиби его хорої душі. Так отже не добачив я того, що міг був легко добачити. Зарозумілість заслонює око, що нам дане до безстороннего розслїду річий і она скріпляє жадобу серця, котре і без того, дякувати богам, отвирає ся широко кождій надії на зиск а замикає ся борзо з опором, коли надходить оправдана обава, що грозить страта або нещастє. О скількож частїйше стає менї тепер лячно, коли ясно виджу, а прецї вже не маю що стратити, як тогди, коли нїхто не мав більше до страченя як я! В порівнаню з давними часами я бідний, але Камбізес дає менї як королеви доживати віку і я можу все ще дати цїлий талент на вашу будову.

(Дальше буде).

[4]) Аттийска шляхотска родина Алькмеонїдів, коли втекла перед Пізістратом з Атин, взяла на себе будову нової сьвятинї в Атинах. Дельфійцї самі мали дати четверту часть: они збирали грошї і в Єгипті та дїстали звідтам красну суму.

[5]) Один талент = 5.658 Корон.

[6]) Кандавлес убив короля Ґіґеса і сам засїв на лїдийскім престолї; єму то дав бог згадану ворожбу.

За редакцию відповідає: Адам Кроховский

TYGODNIK MÓD I POWIEŚCI

Ілюстрована часопись для женщин.

БЕЗПЛАТНО

4 томи повісти

Клим. Юноши **„Внучок“** — А. Мечника **„Ованес Огана“** — К. Лясковского **„Зужитий“** — Ст. Аріеля **„Улуди“**

за кождий чверть рік том

одержать як „ПРЕМІЮ“ передплатники галицкі.

„TYGODNIK MÓD I POWIEŚCI“ в будучім 1900-тім, а в 42-ім роції істнованя буде виходити під тим самим як доси літератским напрямом, з задержанем і на будуче дотеперішного сотрудництва в специяльних відділах видавництва.

MODY PARYSKIE

(2.000 рисунків і 12 великих аркушів з кроями і взірцями робіт жіночих) і

GOSPODARSTWO DOMOWE,

завдяки котрим наша часопись независимо від заспокоєня потреб ума образованої женщини, запевнює їй практичну хосенність ствердженої вартости.

Обітниць богатих на слова, заповідань улїпшень і реформ, якими визначують ся більше менше всї проспектові оголошеня, увикали ми доси з принципу. Тим менше могли би ми уживати їх тепер, коли читаюча публика відповіла на проявлений в Tygodnik-у напрям дійстними доказами признаня, становлячими для редакциї цінну заохоту до постійности на обібраній дорозї.

Одинокою обітницею з нашої сторони, а радше сказавши, одиноким з'обовязанем, яке приймаємо, єсть стояти і дальше на основі тих пересьвідчень, котрі нині вільно нам вже уважати тревалим звеном між часописию а читателями, а подаючи їм інформациї з проявів дійстного житя, вибирати зпоміж них лише ті, яких вартість і вплив на суспільність власну або чужу признаємо. Ту задачу хочемо виповнити як доси без тіни упереджень, сторонничої ненависти і взгляду на личний інтерес.

То всьо, що вільно нам нині сказати о дусї і напрямі нашої праці на будуще.

Не спускаючи з уваги печальвого і безпереривного постійного забезпеченя сотрудництва нашої часописи, маємо сказати кілька слів о тім, що ми в відділї белетристики приготовили для „TYGODNIK-A MÓD I POWIEŚCI“ на будуючий рік.

Маєм запевнені працї: *Марії Родзевичівної, Віктора Гомулицкого, Володислава Ст. Реймонта, Севера (Ігн. Мацїовского), Володислава Уминьского* і многих инших.

В відділї поезиї звістні читателям пера: *Казимира Глиньского, Миріяма, Лянгого, Ор-Ота* і инших, обіцяли нам свої твори на слїдуючий рік.

Розпочинаємо рік 1900 двома творами повістєвими:

Волод. Ст. Реймонта
повість п. з.:
І по многих днях. — І по многих лїтах....

Севера
повість п. з.:
Леґенда.

Услівя передплати разом з премією:

У Львові і Кракові:		В Галичинї з почтовою пересилкою:	
Чвертьрічно	1 зр. 80 кр.	Чвертьрічно	2 зр. 20 кр.
Піврічно	3 зр. 60 кр.	Піврічно	4 зр. 40 кр.
Річно	7 зр. 20 кр.	Річно	8 зр. 80 кр.

Редактор ЯН СКІВСКИЙ.

Передплату для ЛЬВОВА і ГАЛИЧИНИ принимає, числа оказові і проспекта даром висилає

Головна Аґенция і Експедиция „TYGODNIKA“ у Львові

Пасаж Гавсмана ч. 9 і всї книгарнї і контори письм.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).